

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

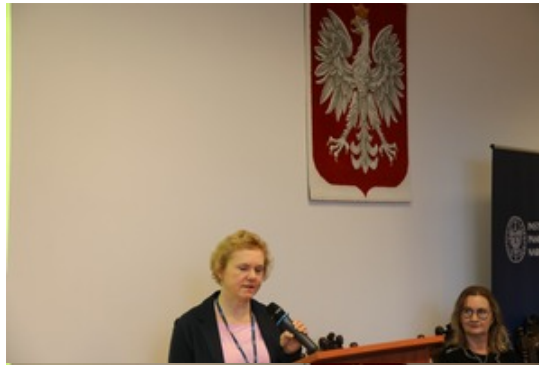
<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/177139,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Historia-szkolnictwa-polskie-go-19451989-Gdansk-.html>
2023-03-24, 07:53

Ogólnopolska konferencja naukowa „Historia szkolnictwa polskiego 1945-1989” - Gdańsk, 12-13 stycznia 2023

Na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się dwudniowa konferencja naukowa „Historia szkolnictwa polskiego 1945-1989”.

W imieniu dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku dr. Pawła Warota zgromadzonych gości powitał naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Gdańsku dr Daniel Czerwiński. Podkreślił dobrą współpracę z Wydziałem Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego, w którym w ostatnim czasie zorganizowano też konferencję na temat uczelni wyższych w Trójmieście w latach 1945–1970.

Po otwarciu zgromadzeni wzięli udział w wernisażu wystawy „Źródła do dziejów historii szkolnictwa polskiego 1945–1989 w zasobach trójmiejskich archiwów i bibliotek”, która prezentuje także materiały zgromadzone w Oddziałowym Archiwum IPN w Gdańsku. Następnie w auli odbyła się dyskusja m.in. o archiwach i o źródłach z szeroko rozumianego szkolnictwa. Na końcu było miejsce na pytania uczestników. Po krótkiej przerwie odbył się drugi panel konferencji, w którym szczególnie skupiono się na oświacie w okresie PRL. Podczas trzeciego panelu omawiano m.in. szczegóły z życia wybranej szkoły podstawowej czy codziennego życia wsi w świetle kronik. Podkreślano dalej też centralną rolę budynku oświaty na wsi. Czwarty panel dotyczył m.in. pełniącą istotną funkcję w propagandzie komunistycznej „Trybuny Ludu”, a także prowadzeniu lekcji religii w województwie łódzkim

w okresie PRL. Opisano także tematykę drukarni solidarnościowej czy też zwyczajnego życia szkolnego uczniów.

Drugiego dnia obrady otworzył dr. hab. Michał Kosznicki, prof. UG. Pierwsza prelekcja dotyczyła sytuacji sierot wojennych z Korei Północnej w Polsce lat pięćdziesiątych. W następnej podkreślono ciężką sytuację przedwojennych nauczycieli na przykładzie krakowskich powiatów. Kolejno znalazła się kwestia konspiracji młodzieży, która miała miejsce po wojnie na przykładzie Powiśla. Potem w kolejnych prelekcjach podkreślono kwestie nauczania i oporu społecznego w szkolnictwie która obejmowała głównie kwestię religii. Pod koniec pierwszego panelu miała miejsce dłuższa dyskusja na tematy zawarte w czasie wystąpień.

Drugą część konferencji prowadziła dr. hab. Anna Paner, prof. UG. Na początku opisywano program edukacyjny dotyczący okresu starożytnego i średniowiecza który odbywał się na łamach Wszechnicy Radiowej (1948–1952), następna prelekcja dotyczyła reaktywacji szkół powszechnych na terenie kaszubskiej gminy Strzecz. Potem dr. Jan Hlebowicz z IPN wygłosił krótką prelekcję o organizowaniu I LO w Gdańsku po II wojnie światowej. Następnie odbyła się mowa na temat funkcjonowania poznańskich szkół średnich po II wojnie światowej w świetle publicystki „Kroniki miasta Poznania” . Wreszcie opisano działalność szkół polskich w Rumunii po II drugiej wojnie, przy czym wspomniano również o kontekście ich działalności dotyczącym czasów II RP i końca czasu zaborów.

Następnie w trzecim panelu omówiono m.in. specjalistyczne szkolnictwo resortowe w PRL, ewolucję szkolenia funkcjonariuszy SB i UB w PRL, podkreślano zmiany programu szkoleniowego jak i rolę ideologiczną Feliksa Dzierżyńskiego dla nich. Dalej znalazła prelekcja związana z Tadeuszem Słowikowskim, natomiast na końcu tegoż panelu opisano funkcjonowanie szkolnictwa w Pile, podkreślono też rolę Stanisława Staszica w nazewnictwie ogółem w tymże mieście.

Czwarty panel zaczął od kwestii rozwoju zainteresowań uczennic w wybranej szkole w Pniewach. Dalej zajęto się tematyką edukacji w czasopiśmie branżowym „Mechanik”, ofensywą ideologiczną w oświacie (1948-1956), zawodowym szkolnictwem rybackim po 1945 roku.

Organizatorzy konferencji: [Uniwersytet Gdański](#), [Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku](#), [Wydział Historyczny UG](#) oraz Stowarzyszenie Archiwistów Polskich. Komitet organizacyjny: prof. UG dr hab. Arnold Kłonczyński, dr Łukasz Grochowski (SAP), dr Jan Hlebowicz (IPN Gdańsk), Anna Siekierska (UG).